

Miloš Havelka
(FHS UK)

Olomouc 23. 10. 2014

Česká společnost čtvrtstoletí po té

*Mezi univerzalitou a partikularitou idejí
a kontinuitami a diskontinuitami vývoje*

1989 - 2014

str. 2	UNIVERZALITA/obecnost	PARTIKULARITA/individuálnosy
KONTI- NUITA Procesů	(1) Všeobecné historicko - civilizační ideje (vzorce) a charakteristiky ; Světové dějiny - <u>Václav HAVEL</u> symbolisches Kapital OSVÍCENSTVÍ - RACIONALITA; . - normativní vnímání idejí	(2) historická jedinečnost; Národní dějiny, <u>Petr PITHART</u> kulturní kapitál - HISTORISMUS - IDENTITÄT; - Selektivní vnímání idejí
	OBČANSKÁ KULTURA	POLITICKÁ KULTURA
DIS- KONTI- NUITA vývoje politicky odůvodněnější a ideologicky jedno- značnější	(3) nutnost- ETIKA ZODPOVĚDNIOSTI JEDNOZNAČNOST/ Jednodimenzionalita ZMĚNY „ TRH BEZ VLASTNOSTÍ “ - <u>Václav KLAUS</u> <u>Sociální a finanční kapitál</u> Pragmatické vnímání idejí	4) subjektivita - ETIKA SMÝŠLENÍ OTEVŘENOST možností - „ TRH S VLASTNOSTMI <u>Jaroslav ŠABATA</u> <u>symbolický kapitál</u> Imaginatvní vnímání idejí

UNIVERSALITA/ obecnost

PARTIKULARITA/individuality

KONTI-
NUITA

Procesů

**(1) OBECNÉ historicko
civilizační charakteristiky:****„Evropa“ a SVĚT**Urbanizace, lidská práva,
parlamentní demokracie, právní
stát; Unijní zákonodárství;

Tržní ekonomika;

industrializace/efektivita;Modernizace; **Globalizace****Církev a náboženství;****- občanská společnost/civil
society,****západní politická kultura –****NADACE, RE-emigranti:**(Tigríd, Kosta, Schwarzenber,
Gruša, Prečan, Pehe, , Krejčí,**světové dějiny –****OSVÍCENSTVÍ - RACIONALITA;**. - **NORMATIVNÍ** vnímání idejí**Václav HAVEL** (symbolický
kapital)**(2) (2) IDENTITA**, historická
jedinečnost a vývojová specifika**Středoevropské tradice****(austroslavismus);**

Národní kultura, „národní zájmy“;

(historické) **Mentality;**

Smíšené ekonomiky

Opožděná industrializace SE;Tradiční hodnotové hierarchie a
orientace;**český „ateismus“**

- „neúplná společnost“;

tzv. „nepolitická politika“

DISIDENTI- **Egalitarismus;****národní/české DĚJINY****HISTORISMUS**HISTORICKO-INDIVIDUALIZUJÍCÍ vnímání idejí
a vzorů**Petr PITHART** (úroveň kulturního
kapitálu)

str. 4/	UNIVERSALITA/obecnost	PARTIKULARITÄT/Individualität
<p>DIS-KONTINUITA vývoje:</p> <p>politicky odůvodněnější a ideologicky jednoznačnější;</p>	<p>(3) <u>systémová NUTNOST</u></p> <p>„ETIKA ZODPOVĚDNOSTI“ <u>NACIONÁLNÍ LIBERALISMUS</u> "nová společnost", (restituenti a privatizátoři; „staré struktury“); „nové“ elity“ <u>privatizace, restituce;</u> liberalizace cen a obchodu; - demokratizace; nové instituce; Nové ZÁKONODÁRSTVÍ; managerianismus a “STRANICKÁ DEMOKRACIE“ "politická politika" JEDNOZNAČNOST a jednodimenzionálnost ZMĚN; <u>"trh bez přívlastků"</u> Václav KLAUS <u>sociální a finanční kapitál;</u> pragmatické vnímání idejí a vzorů (Klausovo „zpětné zrcátko“); “dobíhající“ revoluce“ ;</p>	<p>(4) <u>SUBJEKTIVITA a politická IMAGINACE</u></p> <p>„ETIKA SMYŠLENÍ“</p> <ul style="list-style-type: none"> - „vzpomínky na „první republiku“ a na reformní komunismus; <p>transformační LOYALITY; staré elity („staré struktury“) - teorie “třetí cesty“; - tzv. "kuponová privatizace“; - obnovená sociální demokracie; - ne-reformovaná komunistická strana; <u>kompenzační funkce intelektálů;</u> nová sociálně-politická a nacionálně edtnická hnutí („moravisté“); <u>„TRH S ATRIBUTY“</u> Jaroslav ŠABATA <u>symbolický a kulturní kapitál;</u> imaginativní vnímání idejí a vzorů “revoluce s lidskou tváří“</p>

Spojující
fenomeny

paralelní jednání

kvantitativní -

koexistence diskurzů

demokracie bez přívlastků

OBČANSKÁ KULTURA:

a) – co občané skutečně ví o svém politickém systému; (falešná očekávání a iluze)

b) –jako občané svůj politický systém hodnotí n (srovnávání s předchozím, možnosti)

c) do jaké míry se občané se se stavem svého politického systému identifikují (transformační loyality, důchodci);

kolektivní intencionality

kvalitativní

- konkurence dispozitivů

stranická demokracie

POLITICKÁ KULTURA:

Politika mezi Ruskem a Německem, „národní zájmy“;
Způsoby a formy politické participace;
formy konformity a loyality;
kultura konfliktu;
stereotypy; negativní jevy (Populismus, Klientelismus, Korruption)
tradice komunální politiky;
„malé struktury“ sociálního života („představy společenství“);
různé horizonty generačních zkušeností;
„sametovost“ převratu – přežívání starých struktur (formy sociálního a kulturního kapitálu;

str. 6	UNIVERZALITA/obecnost	PARTIKULARITA/individuálnosy
KONTI- NUITA Procesů	(1) Všeobecné historicko - civilizační ideje (vzorce) a charakteristiky ; Světové dějiny - <u>Václav HAVEL</u> symbolisches Kapital OSVÍCENSTVÍ - RACIONALITA; . - normativní vnímání idejí	(2) historická jedinečnost; Národní dějiny, <u>Petr PITHART</u> kulturní kapitál - HISTORISMUS - IDENTITÄT; - Selektivní vnímání idejí
	OBČANSKÁ KULTURA	POLITICKÁ KULTURA
DIS- KONTI- NUITA vývoje politicky odůvodněnější a ideologicky jedno- značnější	(3) nutnost- ETIKA ZODPOVĚDNIOSTI JEDNOZNAČNOST/ Jednodimenzionalita ZMĚNY „ TRH BEZ VLASTNOSTÍ “ - <u>Václav KLAUS</u> <u>Sociální a finanční kapitál</u> Pragmatické vnímání idejí	4) subjektivita - ETIKA SMÝŠLENÍ OTEVŘENOST možností - „ TRH S VLASTNOSTMI <u>Jaroslav ŠABATA</u> <u>symbolický kapitál</u> Imaginatvní vnímání idejí

